

som kun kunne forstås på den måde, at han mente, at den pakistanske præsident havde fået den legitimitet, han bad om.

Men det spørgsmål, som rejser sig med udenrigsministerens tekstfortolkning, er, på hvilken baggrund udenrigsministeren mener, han fik den legitimitet, han bad om? Hvem er det, der har givet ham den? Var det de måske 95 pct. af befolkningen, som ikke stemte, eller var det alle dem, som observerede valgsvindel? Var det dem, der gav legitimiteten? Er det dem, der mener, at præsidenten har fået en legitimitet?

Jeg vil bare citere, hvad Asian Human Rights Commission sagde i deres rapport fra den 30. april, og jeg citerer: »Håbet for demokrati i Pakistan er blevet forrådt på en måde, der er absolut og fuldstændig. Gennem denne folkeafstemning er de sidste rester af Pakistans legitimitet som demokratisk nation gået tabt.« Det sagde Asian Human Rights Commission.

Den danske udenrigsminister sagde, at den pakistanske præsident havde fået den legitimitet, han bad om.

Er det en hensigtsmæssig forskel, som vi af-dækker her?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu kan hr. Søren Søndergaard altså heller ikke huske. Det bliver værre og værre, for nu har jeg altså omtalt Pakistan som et demokrati. Det har jeg aldrig gjort. Pakistan er ikke noget demokrati.

KL. 14.10

Hr. Søren Søndergaard talte om legitimitet som demokratisk samfund eller nation. Det har jeg ikke sagt. Tværtimod siger jeg i den presse-udtalelse, som hr. Søren Søndergaard citerer fra, og hvor jeg mener, at sætningen er hundrede procent korrekt, at Pakistans højesteret jo også har godkendt afstemningen som i overensstemmelse med grundloven i Pakistan. Det vil sige, at det er den legitimitet, *han* bad om, det er ikke efter vores kriterier, han bad om den, men sine egne kriterier, som vi ikke er enige i. Så siger jeg, at der selvfølgelig har været uregelmæssigheder.

Så det, hr. Søren Søndergaard underholder os med, står allerede på bare én linje i min tekst. Det kunne jeg jo nøjes med én linje om.

Så vil jeg understrege omkring det demokratiske, at det ikke er et demokratisk samfund, men det afgørende er, at det her – og det fastholdt jeg i samtalen med præsident Musharraf, i den, jeg havde med ham, og det gav han også selv klart udtryk for – er skridtet mod demokra-

ti: at der skal komme valg i oktober 2002, og at der skal være et flerpartisystem.

Det er derfor fra dansk side afgørende, at udviklingen fortsættes på grundlag af den køreplan for demokratisering af Pakistan, som han altså selv fremlagde for mig den 2. maj 2002. Køreplanen indebærer bl.a. afholdelse af parlamentsvalg til oktober i år. Så det, der ikke er et demokrati, kan blive et demokrati.

Musharrafs reformprogram fokuserer endvidere på bekæmpelse af korruption og overgang til reelt demokrati i Pakistan. Det er det, vi arbejder for. Det er der ikke.

Parlamentsvalget til oktober forudses også at blive overvåget af EU-valgobservatører. Det vil vi gå ind for. Og Danmark sendte en valg ekspert til den formission, som Kommissionen udsendte til Pakistan i marts for at undersøge muligheder for at gennemføre valget. Formissionen vurderede generelt mulighederne positivt, og derfor vil Danmark fremover, ikke mindst som EU-formandsland, holde Musharraf meget kraftigt fast på de løfter om indførelse af demokrati og kraftig bekæmpelse af korruption, han også gav mig den 2. maj.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt spørge udenrigsministeren, om han er enig med følgende citat af Benazir Bhutto fra den 8. maj 2002, og jeg citerer:

»Selv hvis Musharrafs folkeafstemning havde været i overensstemmelse med forfatningen, så havde folk intet valg. Han var den eneste kandidat. Folkeafstemningen svækker os som nation. Forskellen mellem et civiliseret samfund og et barbarisk samfund er, at loven opretholdes. At berøve folket retten til at vælge et styre, berøver borgerne deres selvrespekt. Det er en krænkelse af individets frihed.«

Er udenrigsministeren enig i, at det er en meget præcis karakteristik af det, der er foregået i Pakistan?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nu tror jeg altså, at hr. Søren Søndergaard skal prøve at holde sig én ting klart: Regeringen har ikke på noget tidspunkt sagt, at dette valg var et valg af en art, vi ville have gennemført. Vi har ikke på noget tidspunkt sagt, at dette valg er i orden.

Det, jeg sagde, og som hr. Søren Søndergaard altså ikke har forstået, er den legitimitet, *han* bad om, dvs. i sit samfund godkendt af den pakistanske højesteret, som vi kan mene om, hvad vi